

2. Устав Содружества Независимых Государств от 22 января 1993 года [онлайн]. Электронный фонд правовой и нормативно-технической документации [просмотрено 31 января 2016 года]. Доступ через Интернет: <<http://docs.cntd.ru/document/1903017>>.

3. Довгань, Е. Ф. Экономический Суд Содружества Независимых Государств: 15 лет / Е. Ф. Довгань [и др.] Минск: Ковчег, 2008. - 330 с.

4. Доклад Экономического Суда СНГ 2013 год. [онлайн]. PDF-документ [просмотрено 1 февраля 2016 года]. Доступ через Интернет: <http://sudsng.org/download_files/publication/doklad_2013.pdf>.

5. Официальный сайт Экономического Суда СНГ – <<http://www.sudsng.org/>>.

6. У экономического Суда СНГ нет денег на зарплаты сотрудникам [онлайн]. Белорусский портал TUT.BY [просмотрено 30 января 2016 года]. Доступ через Интернет: <<http://finance.tut.by/news456071.html>>.

Герасимчук Наталія

к.е.н., доцент

Національний університет біоресурсів і природокористування України,

м.Київ

Україна

ПЕРЕДУМОВИ ВИНИКНЕННЯ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА

Однією з головних причин сформованої в Україні ситуації в аграрному секторі є зайва політизація проведених реформ. Інша, не менш головна і пов'язана з першою причина полягає у втраті державою керованості соціально-економічними процесами, самоусунення її від виконання регулюючих функцій, в неадекватності перехідному періоду системи економічних важелів управління народним господарством в цілому і такими складними економічними підсистемами, як аграрна економіка. Питання про роль держави в регулюванні соціально-економічних процесів, в тому числі в аграрному секторі, було і залишається одним з найбільш спірних з початку реформування економіки.

Треба сказати, що питання про роль держави в ринковій економіці взагалі є одним з найбільш дискусійних протягом вже декількох століть [1]. І це не дивно, так як проблема участі держави в економічному процесі - не стільки економічна, скільки політична. В даний час ні в теорії, ні на практиці немає як послідовних противників, так і прихильників участі держави в економіці. Саме життя довело необхідність державного регулювання ринкової економіки. У сучасному світі немає чисто ринкової економіки. Економічні системи всіх країн є змішаними. Тепер теоретичні суперечки ведуться головним чином навколо питань: що регулювати (об'єкти регулювання), якими методами (механізми регулювання) і в чий інтересах. При цьому основними протистоять один одному течіями в західній економічній літературі залишаються ліберали -

представники неокласичного напрямку, що виступають за максимально можливе обмеження участі держави в економіці, і реформісти - неокейнсіанці і інституціоналістів, які є прихильниками прямого участі держави в регулюванні соціально-економічних процесів. На практиці у всіх країнах держава відіграє помітну роль у вирішенні загальноекономічних проблем і встановленні правових норм і правил економічної поведінки господарюючих суб'єктів. І хоча ступінь і методи впливу держави на економіку різні в різних країнах, проте, як показує світовий досвід, є, принаймні, дві загальні закономірності: по-перше, чим вище рівень розвитку економіки, тим слабкіше роль держави, і навпаки; по-друге, співвідношення державного регулювання і ринкового саморегулювання в кожній країні об'єктивно обумовлено і складається в залежності від стану економіки і національних інтересів.

Гостра дискусія про роль держави в регулюванні соціально-економічних процесів доповнюється не менше гострими суперечками про необхідність самостійного шляху України, при необхідності, можливості і ступеня копіювання досвіду державного регулювання економіки, накопиченого іншими країнами. Необхідність прямого залучення держави в економічні процеси, зокрема і в ресурсозберігаючі, поряд з традиційно сильним впливом держави на розвиток економіки, обумовлений також цілою низкою чинників, пов'язаних з її сучасним соціально-економічним становищем. До них, зокрема, належать такі [2]:

- втрата керованості економічними процесами, пов'язана з втратою державою багатьох регулюючих функцій, в тому числі і тих, які необхідні в умовах ринку;

- перехід суспільної системи з одного якісного стану в інший, що супроводжується політичною і економічною нестабільністю;

- особливості формування ринкової економіки, зумовлені тим, що вона формується не природним шляхом, а в ході проведених державою реформ;

- величезні негативні соціальні витрати як переходу до ринкової економіки, так і самого ринкового механізму, нейтралізувати, звести до мінімуму які може тільки держава;

- найглибша криза в усіх галузях і сферах економіки, в умовах якого, як показує світовий досвід, роль держави (включаючи її прямий вплив на економічні процеси) зростає;

- загроза втрати національної безпеки країни;

Необхідність посилення стимулюючої ролі держави у розвитку аграрної економіки, крім перерахованих вище особливих умов, диктується і специфікою самої аграрної економіки. Основним структуроутворюючим її елементом служить сільське господарство, що включає дві такі відносно самостійні підгалузі, як рослинництво і тваринництво. Специфічні особливості цієї галузі не можуть не накладати відбиток на характер відносин, внутрішньо міжгалузевих взаємозв'язків і пропорцій. Ці особливості обумовлені

специфікою хліборобської праці і її продукту, специфікою сільського способу життя і психології селянства [2].

Специфіка хліборобської праці пов'язана перш за все з тим, що основу землеробства при будь-якому способі виробництва і рівні розвитку продуктивних сил складати земля і жива природа. У сільському господарстві (особливо в рослинництві), як ні в якій іншій галузі, економічні результати діяльності виробників безпосередньо залежать від природних факторів, зокрема від природно-кліматичних умов в кожному регіоні і в кожному календарному періоді, наявного ресурсного потенціалу і т.д. Це багато в чому обумовлює сезонний, циклічний характер і спеціалізацію виробництва сільськогосподарської продукції, природними рамками обмежуючи свободу вибору що і як робити, підвищує ступінь його ризикованості, а отже, і інвестицій в сільське господарство, зумовлює відповідний ритм діяльності пов'язаних із землеробством галузей промисловості і агросервісу. Скажімо, терміни поставки машин, добрив, отрутохімкатів, виконання ремонтних робіт, внесення добрив, переробка сільськогосподарської сировини і т.п. не просто обмежені в часі, а строго диктуються ритмом природних процесів. Це передбачає необхідність прийняття державою відповідних заходів в області кредитної політики, страхування і т.д.

Специфіка продуктів хліборобської праці характеризується тим, що в основній масі своїй вони, по-перше, є продуктами першої необхідності, що користуються стабільно стійким попитом, і, по-друге, не підлягають тривалому зберіганню (навіть в переробленому вигляді), мають обмежені терміни реалізації або переробки. Тому свобода вибору кому, коли і за скільки реалізовувати вироблену продукцію також відносна, що без відповідних заходів з боку держави породжує ціновий монополізм переробників.

Специфіка сільського способу життя проявляється насамперед у жорсткій прив'язці місця проживання до місця роботи. Це створює певні труднощі при виборі інструментів регулювання аграрної економіки. Скажімо, застосування таких ринкових методів пошквалювання конкуренції, як інститут банкрутства, безробіття, скорочення робочих місць і т.п., в сільському господарстві вимагає обережності і продуманості.

Що стосується аграрної економіки, то тут посилення ролі держави слід розглядати як один із пріоритетних напрямків підвищення її ефективності [3]. Тим більше, що саме держава має бути зацікавлена в нормальному її функціонуванні. Виключно важливе значення для стабілізації фінансово-кредитної системи і підвищення платоспроможності сільськогосподарських підприємств в даний час має комплекс заходів, спрямованих на розширення ємності внутрішнього ринку для вітчизняних виробників. Це передбачає розробку механізму державних закупівель з коригуванням договірних цін за рівнем інфляції; розширення практики ф'ючерсних угод, в тому числі у вигляді надання сільськогосподарським підприємствам кредитів під векселі з

погашенням їх за рахунок майбутнього врожаю; розвиток ринку державних замовлень; встановлення квот на ту імпорту сільськогосподарську продукцію, яка виробляється або може проводитися в Україні.

Узагальнюючи все сказане, можна зробити висновок про те, що вихідним моментом посилення стимулюючої ролі держави в підвищенні ефективності аграрної економіки має стати налагодження тісної взаємодії між державою та сільськогосподарськими товаровиробниками (або агробізнесом). Реальна можливість такої взаємодії визначається єдністю їх корінного стратегічного інтересу, який полягає у створенні високоефективної аграрної економіки, досягненні високого рівня добробуту всього народу, забезпеченні національної безпеки країни.

Список використаних джерел

1. Єрохін, С.А. Структурна трансформація національної економіки (теоретико-методологічний аспект) [Текст] : наук. монографія / С.А. Єрохін. - К. : Світ Знань, 2002. - 528 с.
2. Збарський В.К. Забезпечення ефективності сільськогосподарських підприємств: [монографія] / В. К. Збарський. – К.: ННЦ ІАЕ, 2014. – 402 с.
3. Андрійчук В.Г. Економіка підприємств агропромислового комплексу : підручник для студентів ВНЗ / В. Г. Андрійчук ; Державний вищий навчальний заклад «Київський Національний економічний ун–т ім. В. Гетьмана». – К. : КНЕУ, 2015. – 783 с.

Гмир Наталья

студент

Паршутич Ольга

к.э.н., доцент

Полесский государственный университет

г. Пинск

Республика Беларусь

УРОВЕНЬ ДОХОДОВ НАСЕЛЕНИЯ В РЕСПУБЛИКЕ БЕЛАРУСЬ И РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Доходы населения – это оплата труда, трансферты населения (стипендии, пособия, пенсии и другие социальные выплаты), доходы от имущества (дивиденды, проценты по депозитам и иные доходы от собственности), прочие доходы. Они включают в себя поступления от продажи продукции сельского хозяйства, доходы от предпринимательской деятельности и других видов деятельности, которые приносят доход.

Уровень доходов населения является важнейшим показателем благосостояния общества. Доходы являются непосредственным источником удовлетворения потребностей каждого человека. В условиях социально-